

Život i rad u Njemačkoj

Informacije o dozvoli za boravak, uslovima i procesima za državljanke i državljane iz Bosne i Hercegovine

Bundesagentur für Arbeit

Zentrale Auslands-
und Fachvermittlung (ZAV)

Da li razmišljate o tome da izgradite budućnost u Njemačkoj?

Ovom brošurom želimo Vas obavijestiti o tome koje mogućnosti postoje za dobijanje boravišne dozvole za zapošljavanje u Njemačkoj i koje uslove za to morate ispuniti.

1. Vaš pristup njemačkom tržištu rada pomoću novih regulativa

Pošto Nemačka Bosnu i Hercegovinu smatra takozvanom "sigurnom zemljom porijekla", zahtjevi za azil bosanskohercegovačkih državljana u stvari imaju male šanse za uspjeh. Većina tražilaca azila iz Bosne i Hercegovine se zato mora ponovo vratiti u svoju zemlju.

Međutim, od 28.10.2015. **zakonski uslovi za pristup njemačkom tržištu rada za državljane i državljanke Bosne i Hercegovine su ublaženi:** Od 01.01.2016. do 31.12.2020. ljudi iz Bosne i Hercegovine u Njemačkoj mogu **dobiti boravišnu dozvolu za sva zanimanja, obuke i pomoćne aktivnosti.** Ovo važi i ako nemate profesionalnu kvalifikaciju ili Vaša profesionalna kvalifikacija nije priznata u Njemačkoj. Iz ovoga su isključene aktivnosti kao privremeni radnik ili radnica.

Koje preduslove morate ispuniti?

- Primili ste obavezujuću ponudu od poslodavca u Njemačkoj za posao od 01.01.2016. godine ili kasnije.
- Ispunjavate zakonske uslove za vizu

Kako dalje da postupate?

Postupak dobijanja vize možete ubrzati ukoliko uzmete u obzir sljedeća uputstva:

Prije nego što kod Vašeg njemačkog predstavništva u inostranstvu podnesete zahtjev za Vašu vizu, **Vaš poslodavac** može kod nadležnih organa u Njemačkoj provjeriti Vaše pretpostavke za dobijanje vize.

Prvo mjesto za obraćanje je pri tome Služba za strance ili Savezni zavod za zapošljavanje.

- a) Da li ste već jednom duže vrijeme (npr. s dozvolom za boravak, plavom kartom (Blue Card), dozvolom za nastanjenje itd. ili kao podnositelj zahtjeva za dobijanje azila s tolerisanjem boravka ili s odobrenjem za boravak) boravili u Njemačkoj? Tada se Vaš **poslodavac** obavezujućom ponudom radnog mjesta obraća regionalno nadležnoj **Službi za strance**. Služba za strance provjerava Vaše prethodne boravke u Njemačkoj.

NAPOMENA

Državljeni iz Bosne i Hercegovine koji po novoj regulativi podnesu zahtjev za vizu u cilju zaposlenja, ne smiju u okviru roka od 24 mjeseca prije podnošenja zahtjeva dobijati u Njemačkoj novčana davanja po Zakonu o davanjima kandidatima za dobijanje azila.¹

Služba za strance pribavlja saglasnost **Saveznog zavoda za zapošljavanje (BA = Bundesagentur für Arbeit)**: Tamo se provjerava da li za radno mjesto koje Vam je ponuđeno postoje privilegirane kandidatkinje ili kandidati². U tom slučaju nećete dobiti odobrenje za to radno mjesto na njemačkom tržištu rada. Savezni zavod za zapošljavanje provjerava osim toga uslove rada, osobito plaću i radno vrijeme, pošto oni moraju odgovarati uobičajenim standardima u Njemačkoj.

Ukoliko su ispunjeni svi uslovi, **Vaš njemački poslodavac** će od Službe za strance dobiti **prethodnu saglasnost za izdavanje vize**.

Nakon dobijanja ove prethodne saglasnosti možete u ambasadi podnijeti zahtjev za vizu.

b) Da li prije Vašeg podnošenja zahtjeva još nikada niste boravili u Njemačkoj ili ste boravili samo kraće vrijeme (misli se na boravke za koje Vam je bila potrebna viza njemačkog predstavništva u inostranstvu)? Tada Vam za izdavanje Vaše vize nije potrebna saglasnost njemačke Službe za strance. Vaš njemački poslodavac se u tom slučaju obavezujućom ponudom radnog mjesta obraća direktno Saveznom zavodu za zapošljavanje, koji sprovodi gore već opisane provjere.

¹ Izuzetak su državljani Bosne i Hercegovine, koji su predali zahtjev za azil u Njemačkoj nakon 1. januara 2015. godine, a prije 24.10.2015., koji su 24.10.2015. još uvijek bili u Njemačkoj i koji su nakon 24.10.2015. hitno napustili tu zemlju. Za ovu grupu ponovo je moguć ulazak u zemlju od 01.01.2016. godine, ako se uslovi navedeni u daljem tekstu odnose na njih i nadležna njemačka Služba za strance da pristanak za njihov ponovni ulazak u zemlju.

² Građanke i građani zemalja članica Evropske unije kao i Islanda, Lihtenštajna, Norveške, Švajcarske i državljana trećih zemalja sa neograničenim pristupom tržištu rada.

Ukoliko su ispunjene sve pretpostavke, **Vaš poslodavac** će od Saveznog zavoda za zapošljavanje dobiti **prethodnu saglasnost za izdavanje vize**.

Nakon dobijanja ove prethodne saglasnosti možete u ambasadi podnijeti zahtjev za vizu.

VAŠE OSOBE ZA KONTAKT

Aktuelni pregled nadležnih mjesta za obraćanje Saveznog zavoda za zapošljavanje možete naći na internetu:

⇒ [www.arbeitsagentur.de/
arbeitsmarktzulassung](http://www.arbeitsagentur.de/arbeitsmarktzulassung)

Jednostavno skenirajte QR kod pomoću pametnog telefona.

UPUTA

Ambasada Savezne Republike Njemačke
u Bosni i Hercegovini
Skenderija 3
71000 Sarajevo

⇒ [www.auswaertiges-amt.de/
auslandsvertretungen](http://www.auswaertiges-amt.de/auslandsvertretungen)

2. Načini za dobijanje radnih dozvola za kandidate sa posebnim kvalifikacijama

Provera o postojanju privilegiranih domaćih ili evropskih aplikanata opisana u prethodnom poglavlju izostaje, ako posjedujete određene kvalifikacije:

Imate akademsko obrazovanje:

Ako imate univerzitetsku diplomu i od strane poslodavca u Njemačkoj ponuđen Vam je ugovor o radu na poziciji koja odgovara Vašoj diplomi, možete dobiti takozvanu „**Plavu kartu EU**“. Za ovo, prvo se mora provjeriti da li je univerzitetska diploma uporediva sa diplomom sa nekog njemačkog univerziteta. Potreban je bruto godišnji dohodak od najmanje 48.400 €. ³

Ako imate univerzitetsku diplomu u struci za kojom trenutno vlada velika potražnja u Njemačkoj (naučnik prirodnih nauka, matematičar, inženjer, liječnik i akademski stručnjak za informacione i komunikacione tehnologije) i ponuđen Vam je ugovor o radu, možete dobiti „Plavu kartu EU“ već sa bruto godišnjim dohotkom od najmanje 37.752 €. ⁴

Vlasnici Plave karte EU mogu već nakon 33 mjeseca, odnosno sa dokazom o dovoljnom poznavanju njemačkog jezika nakon 21 mjeseca, zatražiti boravišnu dozvolu.

Vi ste stručna radna snaga:

Postoji veliki broj kvalifikacija koje se u Njemačkoj ne mogu postići kroz visoko obrazovanje, nego kroz stručno osposobljavanje u poduzećima. U mnogim od ovih zanimanja traže se kvalifikovani profesionalci. Za kandidate iz zemalja izvan Evrope je olakšan pristup tržištu rada ako posjeduju kvalifikaciju za jedno od ovih zanimanja. Koje profesije to obuhvata se provjerava svake godine i objavljuje ovdje:

➔ www.make-it-in-germany.com/en

> for qualified professionals
> working > demanded professions > needed vocational qualifications

³ Iznosi se mijenjaju svake godine. Ovaj iznos važi za 2015. godinu. U 2016. godini važi minimalna bruto godišnja plaća od 49.600 € (stanje: 1.12.2015.).

⁴ Iznosi se mijenjaju svake godine. Ovaj iznos važi za 2015. godinu. U 2016. godini važi minimalna bruto godišnja plaća od 38.688 € (stanje: 1.12.2015.).

Trenutno (stanje: novembar 2015.) je na-vedeno više od 130 zanimanja, naročito u sektoru zdravstva i njege, mehatronike i elektrotehničkih zanimanja, zanimanja u izgradnji i snabdjevanju te profesije iz oblasti transporta i logistike.

Ako imate jedno od ovih zanimanja i imate konkretnu ponudu za posao, možete dobiti vizu za rad, ako Savezni zavod za zapošljavanje smatra da uslovi zapošljavanja na tom radnom mjestu odgovaraju onima za njemačke radnike.

Da biste se prijavili za boravišnu dozvolu, takođe treba ispitati da li su Vaše stručne kvalifikacije uporedive s odgovarajućom njemačkom profesionalnom kvalifikacijom. Molimo Vas da imate u vidu to da ovaj postupak morate pokrenuti već iz svoje zemlje. Informacije o tome mogu se naći na njemačkom i engleskom jeziku na sajtovima www.anerkennung-in-deutschland.de i www.berufliche-anerkennung.de.

Ako služba za priznavanje kvalifikacija utvrdi da su za priznanje potrebne i druge kvalifikacije, pod određenim uslovima možete podnijeti zahtjev za boravišnu dozvolu u cilju priznavanja Vaše inostrane profesionalne kvalifikacije. Kao struč-

na radna snaga ili kao osoba sa visokom školskom spremom zahtjev za vizu možete podnijeti direktno kod Vašeg njemačkog predstavništva u inostranstvu.

Imate pitanja? Za profesionalce i visokokvalifikovane od velike je koristi portal „Make it in Germany“. Ovdje međunarodni eksperti mogu pronaći informacije o šansama za karijeru u Njemačkoj – i zašto se isplati živjeti i raditi ovdje.

Viza za one koji traže posao

Pristup tržištu rada preko Plave karte EU ili preko liste traženih zanimanja zahtjeva ponudu za posao. Ako imate univerzitetsku diplomu koja je priznata u Njemačkoj ili uporediva s njemačkom, možete podnijeti zahtjev za vizu za traženje posla i bez konkretne ponude radnog mjesta. S tom vizom možete boraviti u Njemačkoj do šest mjeseci u svrhu traženja posla. Uslov je da možete finansirati troškove života u tom periodu i bez posla.

3. Ovako se pripremate

Učite njemački

Za vrijeme potrage za poslom i za prijave za radna mjesta trebalo bi da imate određeni nivo znanja **njemačkog jezika**. Možete ići na **kurseve jezika** na Goethe-Institutu u Vašoj zemlji ili u neku drugu školu stranih jezika. Sajt "Deutsche Welle" nudi besplatne onlajn kurseve jezika.

Više informacija o učenju njemačkog i kursevima jezika možete naći na sajtu [➔ www.make-it-in-germany.com](http://www.make-it-in-germany.com)

Pripremite svjedočanstva i potvrde

Najbolje šanse za pronalaženje posla u Njemačkoj imaju kandidati sa dobrim profesionalnim kvalifikacijama.

Ako ste završili stručno obrazovanje ili studije, u svakom slučaju trebate biti u stanju da predočite sve svjedodžbe. Ako ste akademski obrazovani ili ste stručna radna snaga i ispunjavate uslove iz drugog poglavlja, trebate podnijeti zahtjev za priznavanje Vaše kvalifikacije dok ste još u Vašoj zemlji.

Ovako ćete naći posao

Sva radna mjesta prijavljena kod Saveznog zavoda za zapošljavanje su objavljena na sajtu

[➔ jobboerse.arbeitsagentur.de](http://jobboerse.arbeitsagentur.de)
Centralna posrednička kancelarija za strane posloprimce i stručnjake iz inostranstva i centar „Make it in Germany – Migration Support Center“ pomažu Vam raznim uslugama u Vašoj potrazi za poslom: **+49 228 713 1313** ili zav@arbeitsagentur.de.

Natürlich sind auch andere Stellenportale wie [➔ www.stepstone.de](http://www.stepstone.de) ili [➔ www.monster.de](http://www.monster.de) su dobar način za traženje posla. Na [➔ www.zeitung.de](http://www.zeitung.de) i [➔ www.onlinenewspapers.com](http://www.onlinenewspapers.com) možete naći pregled svih nacionalnih i regionalnih novina u Njemačkoj. Takođe, na sajtovima nekih od ovih novina možete vidjeti poslove koji su tamo objavljeni. I na portalu [➔ ec.europa.eu/eures](http://ec.europa.eu/eures) takođe možete tražiti poslove u Njemačkoj.

Kako se možete prijaviti

Za uspješno traženje posla potrebna je dobra priprema potrebne dokumentacije za prijavu. Informacije o različitim postupcima prijave za posao u Njemačkoj možete naći na [↔ make-it-in-germany.com/en](https://www.make-it-in-germany.com/en) > Working > Guide. Sajt [↔ www.europass-info.de](https://www.europass-info.de) nudi obrasce za prijavu u skladu sa evropskim standardima, uključujući biografiju, jezike, šablon za prikaz profesionalnih kvalifikacija i "Diploma Supplement" za akademske diplome.

Ako i Vaša porodica dolazi s Vama

Ko dobije dozvolu za rad i boravak u Njemačkoj **može dovesti svoju užu porodicu (bračnog druga i/ili maloljetnu djecu)** ako raspoložbe dovoljno velikim prostorom za stanovanje i može osigurati životne troškove svoje porodice bez traženja državne pomoći. I članovima Vaše porodice je za ulazak u zemlju načelno potrebna viza. Ova regulativa **omogućava zapošljavanje i Vašem bračnom drugu.**

Nakon ulaska u zemlju članovi Vaše porodice moraju se prijaviti u Kancelariji za prijavu boravka i podnijeti zahtjev za boravišnu dozvolu u Službi za strance.

IMATE JOŠ NEKA PITANJA?

Za pitanja o uslovima života i rada u Njemačkoj, možete se obratiti centru „**Make it in Germany – Migration Support Center**“ **Centralne posredničke kancelarije za strane radnike** i stručnjake iz inostranstva Saveznog zavoda za zapošljavanje: **+49 228 713 1313** ili zav@arbeitsagentur.de.

Informacioni portali [↔ ec.europa.eu/eures](https://ec.europa.eu/eures) i [↔ www.make-it-in-germany.com](https://www.make-it-in-germany.com) takođe daju sveobuhvatne informacije o životnim i radnim uslovima, standardima za prijavu za posao, socijalnom osiguranju, porezima i mnogim drugim temama koje su važne za pripremu za rad u Njemačkoj.

Za pitanja u vezi ulaska, radne dozvole i dozvole za boravak, kontaktirajte njemačku ambasadu u Vašoj zemlji.

Izdavalac

Agencija za zapošljavanje SR Njemačke
90327 Nürnberg

Centralna posrednička kancelarija za
strane radnike i stručnjake iz inostranstva
04/2016

www.arbeitsagentur.de

Jednostavno skenirajte QR kod
pomoću pametnog telefona.